

Det kongelige Barne- og likestillingsdepartement
Postboks 8036 Dep
0030 Oslo

BA		EP
Ar	431.0	
De	18.9.2009	
Sa	2007/02425	

- 068

NORSK KULTURFORUM

Norsk Kulturforum
Postboks 414, Sentrum,
0103 Oslo
Telefon: 22 42 83 00
E-post: noku@noku.no
www.noku.no

Hørings svar

Utredning om ungdoms fritidsmiljø og deltakelse og innflytelse lokalt

Viser til høringsbrev datert 21.04.2009 og tillater oss med dette å komme med en uttalelse.

Vi har lest utredningen med interesse. Vi finner mange interessante innfallsvinkler til utfordringene knyttet til barn og unges deltakelse og innflytelse.

Våre kommentarer er i hovedsak knyttet til fritidsmiljø og deltakelse.

Utredningen har flere steder gode refleksjoner rundt deltakelse og medvirkning, men rent generelt mener vi det er et for sterkt fokus på hjelp til barn og unge, noe som bidrar til en klientifisering av barne- og ungdomsgruppen. Dette mener vi er uheldig. Når barn- og unge skal involveres, bli hørt og sett, bør de i utgangspunktet sees på som en ressurs.

Vi savner en mer overordnet diskusjon med basis i gode faktiske eksempler. Utredningen svarer i liten grad på hvilke organisasjonsmodeller som kan bidra til å sikre alle tilgang til ulike tilbud og aktiviteter, og mulighet for deltakelse i disse. Vi savner også en diskusjon om kvalifikasjoner og kompetanse hos dem som jobber med barn og unge. Både gode strukturer og kvalifisert personale er avgjørende i arbeidet med utvikling av gode kultur- og fritidstilbud for opplevelse, egenaktivitet med mer.

Norsk kulturforum finner dessverre utredningen noe unyansert både mht kulturtilbud og deltakelse. Ekspertgruppen synes heller ikke å ha kjennskap til kulturloven som trådte i kraft 1.august 2007. Selv om loven er kortfattet og generell, legger de bakenforliggende dokumentene sterke føringer på det offentliges ansvar for lokal kulturutvikling. Kulturloven sier at alle skal ha tilbud om egenaktivitet og gode opplevelser tilpasset eget nivå og interesser. Den omfatter også kulturopplæring. Kommunesektoren er i gang med forankring av kulturlovens intensjoner i strategiske dokumenter.

Det finnes dessverre lite forskning på kulturfeltet når det gjelder lokale tilbud og deltakelse. Ut fra litteraturlisten har ekspertgruppen funnet lite utover offentlige meldinger. Det er likevel viktig dokumentasjon og kunnskap som utelates i utredningen. De frivillige kulturorganisasjonene står for vesentlige deler av kulturtilbudet til barn og unge, både som egenaktivitet, som opplæringsaktivitet og som formidlingsaktivitet. Dette gjenspeiles ikke i utredningen og gir den derfor et noe snevert perspektiv. Mye av denne kunnskapen finnes bla i årsmeldinger og prosjektrapporter til Barne- og likestillingsdepartementet i forbindelse med årlige budsjettsøknader fra barne- og ungdomsorganisasjonene.

Norsk kulturforum

er et landsomfattende faglig forum som arbeider for å fremme forståelsen for kulturlivets betydning i samfunnet. Medlemmene er kommuner, fylkeskommuner, offentlige og halvoffentlige institusjoner og organisasjoner. Norsk kulturforum engasjerer seg i kulturpolitiske spørsmål og arbeider for å styrke medlemmenes faglige kompetanse til beste for det enkelte lokalsamfunn. Det arrangeres møter og samlinger og arbeides for kontakt og samarbeid medlemmene imellom, og mellom medlemmene og andre sentrale kulturaktører.

Norsk kulturforum har i dag to ansatte og ledes av et styre på sju. Styrets medlemmer er til daglig ansatt i kommunale og fylkeskommunale lederstillinger, der de arbeider med kulturpolitiske og kulturfaglige spørsmål.

Sammen med kulturskolene er de frivillige kulturorganisasjonene i dag garantisten for at det finnes et bredt og godt kulturaktivitetstilbud der de fleste barn og unge vil kunne finne noe av interesse. I tillegg kommer også kommunenes egne tilrettelagte tilbud og ulike statlige støtteordninger, som for eksempel FRIFOND målrettet mot barn og unge som organiserer sine egne kulturaktiviteter.

Ekspertgruppen sidestiller i utredningen opplærings- og kulturtilbudene i kulturskolen med kulturaktiviteter i fritidsklubber. Etter Norsk kulturforums mening er dette både uheldig og misvisende. Kulturskolene gir et kulturpedagogisk tilbud med krav til oppmøte, egenbetaling, hjemmearbeid med mer. En fritidsklubb har helt andre og åpnere rammer for deltakelse. En samorganisering av disse tilbudene vil etter Norsk kulturforums vurdering være meningsløst. Norsk kulturforum er imidlertid enig i at et tettere samarbeid om kurstilbud, formidlingssamarbeid eller lignende absolutt er av det gode. I slike samarbeidsstrukturer vil det også være naturlig å innlemme lokale frivillige kulturaktiviteter.

Norsk kulturforum støtter utredningen i at for ungdom er fritidsarenaen en arena der unge oppnår status, finner aktiviteter som passer fysisk, intellektuelt og kulturelt og der de opplever fellesskap, mestring og gode opplevelser. Kulturlivets ulike aktiviteter tilbyr nettopp slike arenaer der barn og unge får utviklet egne talenter, der de opplever å bli sett, hørt og verdsatt ut fra egne kvaliteter og prestasjoner. Fra lokale kultur- og helseprosjekter vet vi at kulturtilbud har bidratt til å gi utsatte barn og unge ny mening, ny kunnskap og sterkere selvfølelse. Her finnes det bla mye god dokumentasjon fra Danmark.

Vi støtter ekspertgruppens ønske om mer faktisk, gjerne forskningsbasert kunnskap.

Oslo 16. september 2009

Med vennlig hilsen

Norsk kulturforum

Åse Vigdis Festervoll
generalsekretær